

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.753 van 21 september 2026
in de zaak A. 249.145/IX-11.069**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Stijn Verbist, Joris Claes en Marie Jolie
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 51
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW KOB NOORDERKEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Vande Castele
kantoor houdend te 2900 Schoten
Klamperdreef 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 11 september 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van het College van het Eucharistisch Hart van 26 augustus 2026 waarbij aan verzoeker een oriënteringsattest C wordt toegekend.

De verzoekende partij vordert tevens om de als voorlopige maatregel te bevelen dat de verwerende partij de beroepscommissie binnen een korte, door de Raad te bepalen termijn opnieuw laat samenkomen om, na verzoekers en hun zoon opnieuw te hebben gehoord en met inachtneming van het te vellen arrest, een nieuwe beslissing te nemen over het beroep.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 11 september 2026 werd de procedurekalender vastgesteld en werden de partijen opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 september 2026.

De nota met opmerkingen en het administratief dossier werden ingediend overeenkomstig de procedurekalender.

Staatsraad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris Claes, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Pascal Malumgré, die *loco* advocaat Philippe Vande Castele verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is tijdens het schooljaar 2025-2026 leerling in het eerste jaar van de derde graad van de studierichting Latijn-wiskunde in het College van het Eucharistisch Hart, waarvan de verwerende partij het schoolbestuur is.

3.2. Op het einde van het schooljaar laat verzoeker vijf jaartekorten optekenen, namelijk voor de vakken Latijn (43%), Frans (46%), biologie (35%), chemie (45%) en wiskunde (34%), met een algemeen totaal van 49%.

Dit brengt de delibererende klassenraad ertoe om aan verzoeker een oriënteringsattest C toe te kennen.

Overleg met de directeur leidt niet tot een nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad. De directeur deelt zijn beslissing ter zake mee op 8 juli 2026.

3.3. Daarop stelt verzoeker een beroep in bij het schoolbestuur. De beroepscommissie beslist op 26 augustus 2026, verzoeker gehoord, om de deliberatiebeslissing van de klassenraad te bevestigen. Zij overweegt daarbij:

“De beroepscommissie overweegt daarbij als volgt:

- Inzake de aard en inhoud van de verzoeken:
 - geeft de beroepscommissie duiding bij haar bevoegdheden en de procedurele regeling hieromtrent: Bij de beoordeling van onderhavig hoger beroep, zal de beroepscommissie zelf de bestreden attestering op gemotiveerde wijze bevestigen of wijzigen. Het behoort niet tot haar bevoegdheid een bindend begeleidingsplan aan te reiken.
 - verzoekers maken gewag van procedurefouten. Uit de motivering en ter zitting wordt duidelijk dat verzoekers in het verweer niet zozeer procedurele bezwaren hebben, dan wel louter inhoudelijke omwille van de hierboven vermelde argumenten uit het beroepsverzoekschrift.
- Inzake het verzoek de C-attestering ongedaan te maken en te vervangen door een A-attest met vakantietaken:
 - De beroepscommissie erkent vooreerst de complexe en deels geattesteerde medische problematiek van [verzoeker] hetgeen [verzoeker] ongetwijfeld voor extra uitdagingen stelt in het schoolse gebeuren.
 - Uit het dossier blijkt dat op het einde van het schooljaar 24-25 de school voorstelde om opnieuw VOKAN op te starten voor [verzoeker] bij het begin van de derde graad, wat geresulteerd heeft in een fysiek leersteunplan en individuele ondersteuning doorheen schooljaar 25-26. De beroepscommissie verwierpt op basis hiervan het bezwaar dat er geen handelingsplan voorzien werd of de school niet in overleg zou gegaan zijn.
 - Bij doornamen van het dossier stelt de commissie vast dat de school goed op de hoogte was en in deze voldoende redelijke aanpassingen aanbood en toepaste om te proberen [verzoeker] volwaardig te laten deelnemen aan het geboden onderwijs. Meer concreet oordeelt de beroepscommissie dat [verzoeker] over voldoende correct leermateriaal kon beschikken en o.a. extra ondersteuning kreeg aangeboden door voorgesteld nazicht van notities, extra tijd bij

- toetsmomenten, praktische aanpassingen tijdens de lessen, ... De beroepscommissie stelt vast dat diverse vakleerkrachten op het rapport echter ook aangeven dat de aangeboden extra ondersteuning misschien niet steeds maximaal werd benut.
- [Verzoeker] kon deelnemen aan zo goed als alle lessen, op enkele korte afwezigheden wegens sinusitis en het onderzoekstraject ADD na.
 - Het evaluatiedossier van [verzoeker] blijkt derhalve volledig en voldoende objectiveerbare resultaten te bevatten om de delibererende klassenraad tot een kwalitatieve eindattestering te laten komen.
 - Het eindresultaat bevat verschillende tekorten voor verschillende vakgebieden van de algemene vorming en de richtingspecifieke vakken Latijn en wiskunde.
 - Deze resultaten liggen ook in lijn met de schoolse voorgeschiedenis van [verzoeker], waar er vorig jaar ook twee bijkomende proeven werden opgelegd.
 - [Verzoeker] geeft ter zitting zelf ook aan dat deze studierichting wellicht niet de optimale keuze voor hem was.
 - De beroepscommissie kan de delibererende klassenraad volgen in de bevinding dat het hoge abstractieniveau, het nodige verwerkingstempo en de grote leerstofgehelen van [verzoeker] in het bijzonder (gelet op zijn specifieke ondersteuningsbehoeften) te veel vragen. Een bewuste heroriëntering is aangewezen om met voldoende succeservaring de schoolloopbaan verder te zetten.

Omwille van bovenstaande elementen bevestigt de beroepscommissie de beslissing van de klassenraad.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en waarmee de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan worden verantwoord. Overeenkomstig paragraaf 5 van datzelfde artikel wordt de zaak behandeld bij uiterst dringende noodzakelijkheid en derhalve binnen een termijn van vijftien dagen of minder, wanneer zulks in het opschrift wordt vermeld.

V. Spoedeisendheid bij uiterst dringende noodzakelijkheid

‘Exceptie’ van de verwerende partij

5. De verwerende partij formuleert een “exceptie van onontvankelijkheid”.

Zij stelt vooreerst dat verzoeker niet aantoon voldoende diligent te hebben gehandeld, nu de bestreden beslissing met een e-mail van 28 augustus 2026 is meegedeeld en de vordering op 11 september 2026 is ingesteld. De verwerende partij benadrukt daarbij dat de huidige vordering geen andere middelen bevat dan het beroep dat aan de beroepscommissie werd voorgelegd.

Ten tweede, zo stelt de verwerende partij, kan de door verzoeker gegeven verantwoording voor zijn beroep op de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid niet overtuigen.

Beoordeling

6. De Raad van State herinnert de verwerende partij eraan dat de spoedeisendheid, te dezen samen met de uiterst dringende noodzakelijkheid, een grondvoorwaarde voor de schorsing is en geen ontvankelijkheidsvoorwaarde.

7.1. De verwerende partij lijkt slecht geplaatst om aan verzoeker een gebrek aan diligentie te verwijten, nu het schoolbestuur het intern beroep heeft ontvangen op 14 juli 2026 en verzoeker tot 25 augustus 2026 heeft moeten wachten om door de beroepscommissie te worden gehoord, en tot 28 augustus 2026 om haar beslissing te vernemen.

Die vaststelling ontslaat de Raad van State niet ervan te onderzoeken of verzoeker vervolgens zelf van de vereiste diligentie blijk heeft gegeven bij het instellen van zijn vordering. Te dezen is de Raad van oordeel dat

een termijn van veertien dagen het uiterst dringend karakter van de vordering niet tegenspreekt. Overigens verschilt het voor de Raad gebrachte verzoekschrift wezenlijk van het intern beroepschrift zodat, ook al worden deels dezelfde rechtsgronden aangehaald, van het door de verwerende partij gesuggereerde ‘knip-en-plakwerk’ geen sprake is.

7.2. Nog wat de diligentie betreft, voert de verwerende partij aan dat zij, in contrast tot de termijn die verzoeker zichzelf heeft gegund, over minder dan drie kalenderdagen beschikte om een nota en het administratief dossier in te dienen.

De Raad van State is zich zéér wel bewust van de uiterst korte termijnen die gepaard gaan met schorsingsverzoeken die bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden ingediend. Die korte termijnen gelden overigens ook voor de Raad zelf, die dergelijke vorderingen naar luid van artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 19 november 2024 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding en tot wijziging van diverse besluiten betreffende de procedure voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ moet behandelen binnen een termijn van vijftien dagen en daarbij, in de geschillen met betrekking tot sanctionering van de studies, in voorkomend geval ook rekening houdt met het ondertussen voortschrijdende nieuwe schooljaar.

Dit alles doet geen afbreuk aan wat *sub* 7.1 is overwogen.

Het beklag van de verwerende partij verliest, dat gezegd hebbende, ten andere ook aan overtuigingskracht in het licht van de vaststelling dat zij haar nota en het administratief dossier méér dan een dag vóór de haar in de beschikking toegemeten termijn heeft neergelegd.

8. Verzoeker verwijst, wat het beroep op de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid betreft, naar het dreigend verlies van een schooljaar indien zijn vordering middels een gewone schorsingsprocedure wordt afgedaan.

Het mag de vaste rechtspraak van de Raad van State heten dat het verlies van een schooljaar een schadelijke situatie is die rechtvaardigt dat de verzoekende partij beroep doet op de uitzonderlijke procedure van de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Wat verzoeker bijkomend over zijn huidige situatie toelicht – het feit dat hij voorlopig en als bewarende maatregel is ingeschreven in het eerste jaar van de derde graad in de studierichting sportwetenschappen in een andere school – doet daaraan geen afbreuk. Voor zover de verwerende partij aanvoert dat verzoeker met die toelichting de uiterst dringende noodzakelijkheid van zijn vordering niet verantwoordt, kan worden volstaan met de vaststelling dat zulks – blijkens de redactie van het verzoekschrift – ook niet verzoekers intentie lijkt te zijn. Deze toelichting vermeldt verzoeker immers níét bij zijn uiteenzetting over de uiterst dringende noodzakelijkheid, maar afzonderlijk en zoals de Raad van State het begrijpt louter ten titel van inlichting.

9. De schorsingsvoorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid is vervuld.

VI. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

10. In een eerste middel beroept verzoeker zich op een schending van artikel 115/6 van de Codex Secundair Onderwijs, de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker zet dit middel uiteen als volgt (verwijzingen naar stukken zijn weggelaten):

“47. De wezenlijke grief van verzoekende partijen was concreet. Zij hebben niet in algemene termen geklaagd over een gebrek aan ondersteuning. Zij hebben aangevoerd dat één welbepaalde aanpassing, het vooraf bezorgen van digitale lesnotities, herhaaldelijk is gevraagd en niet is toegepast, en dat die aanpassing voor een leerling met gehoorverlies de kern van de zaak is. Het dossier bevat de schriftelijke vragen van 28 januari, 13 februari, 25 februari en 3 maart 2026, en het bevat de uitdrukkelijke schriftelijke weigering van de directeur dd. 2 maart 2026: ‘kunnen we op schoolniveau niet ingaan op de vraag om volledige digitale notities van de leerkracht te delen voor dit vak’ [...].

48. De bestreden beslissing zegt daarover niets. Zij somt op wat de school wél heeft gedaan, in algemene termen en met een veelzeggend ‘...’: ‘voorgesteld nazicht van notities, extra tijd bij toetsmomenten, praktische aanpassingen tijdens de lessen...’. Zij vermeldt niet dat de gevraagde aanpassing is geweigerd. Zij onderzoekt niet of die weigering verantwoord was. Zij zegt niet waarom het aangeboden alternatief, dat berust op ‘duidelijke mondelinge instructies’ aan een leerling die mondelinge instructies niet verstaat, gelijkwaardig zou zijn. Zij zegt evenmin waarom het delen van bestaand lesmateriaal een onevenredige belasting voor de school zou uitmaken. De beroepscommissie beschikte over het bericht van 2 maart 2026. Zij is eraan voorbijgegaan.

49. De beroepscommissie kan zich niet verschuilen achter de overweging dat de ondersteuning ‘misschien niet steeds maximaal werd benut’. Die overweging is om twee redenen niet draagkrachtig. Ten eerste is zij door haar eigen bewoordingen onzeker: een beslissing die een leerling een schooljaar kost, kan niet rusten op een ‘misschien’. Ten tweede gaat zij over het gebruik van de aangeboden ondersteuning, niet over de aanpassing die niet werd aangeboden. Dat een leerling niet elke week zijn eigen, door zijn beperking onvolledige notities laat nakijken, zegt niets over de vraag of hij recht had op volledige notities vooraf.

50. Dit antwoord was voor verzoekende partijen wezenlijk en kon tot een gunstiger resultaat leiden. Indien de beroepscommissie had vastgesteld dat de gevraagde aanpassing ten onrechte was geweigerd, dan had zij moeten nagaan of de behaalde resultaten, minstens voor de vakken waarvoor de aanpassing werd gevraagd, nog een betrouwbare grondslag vormden voor een C-attest, dan wel of een andere attestering, eventueel met vakantietaken of bijkomende proeven, aangewezen was. De beroepscommissie heeft die afweging niet gemaakt omdat zij de vraag niet heeft gesteld.

51. De verwerende partij zal wellicht aanvoeren dat de wiskundeleerkracht in het eerste trimester wél notities deelde en dat [verzoeker] toen evenmin slaagde. Dat argument gaat voorbij aan het feit dat [verzoeker] in het eerste trimester nog geen hoorapparaten droeg en dus over géén enkele compensatie beschikte, zodat de resultaten van die periode hoe dan ook niet representatief zijn. Het gaat er ook aan voorbij dat de school die praktijk precies heeft stopgezet op het ogenblik dat het CLB, VOKAN en verzoekende partijen de nood aan pre-teaching formeel aankaartten. Wat er ook van zij, het is niet aan de verwerende partij om in haar nota met opmerkingen een motivering aan te reiken die de beroepscommissie zelf niet heeft gegeven.”

11. De verwerende partij antwoordt in de nota dat de bestreden beslissing alleszins formeel is gemotiveerd en dat zij bijgevolg niet inziet hoe de formelemotiveringswet is geschonden. Zij wijst erop dat ook artikel 115/6, § 4, van de Codex Secundair Onderwijs enkel een “schriftelijke motivering” voorschrijft. Voorts verwijst de verwerende partij naar het in artikel 115/6, § 1, van diezelfde Codex vermelde vermoeden van deskundigheid van de klassenraad en stelt zij dat verzoeker niet aantoont dat hij op onredelijke wijze werd opgevolgd. De behaalde resultaten zijn naar het oordeel van de verwerende partij een geldige redelijke verantwoording voor het C-attest. Op grond van het voormelde vermoeden en de resultaten kan ook niet worden besloten tot een schending van de materiëlemotiveringsplicht, aldus de verwerende partij. Zij stipt verder aan dat de school de leerlingen maximaal ondersteunt in het schoolloopbaan, maar dat zulks niet betekent dat die leerlingen per definitie de door hen gekozen studierichtingen kunnen volgen; er moet immers eerlijk worden beoordeeld of de leerplandoelstellingen voldoende werden bereikt en of verdere studievoortgang in een bepaalde richting nog haalbaar is. In het voorliggend dossier, zo vervolgt de verwerende partij, werd omwille van de complexe problematiek van verzoeker samen met de ouders, het CLB, het leersteuncentrum Vokan en de betrokken leerkrachten “een traject van zorg, ondersteuning en opvolging uitgebouwd”. Daarbij werden, aldus de verwerende partij, “redelijke aanpassingen voorzien, vakgebonden maatregelen genomen en meerdere overlegmomenten georganiseerd”. Het kan volgens de verwerende partij “niet geldig worden betwist dat de begeleiding en aanpassingen reëel en aantoonbaar waren, dat de communicatie met de ouders en externe partners doorheen het schooljaar is blijven lopen, en dat de delibererende klassenraad de beslissing tot een C-attest op zorgvuldige en voldoende gemotiveerde wijze heeft genomen”. De verwerende partij stipt voorts aan dat op het oudercontact van 25 juni 2025 toekomstgericht remediëring werd besproken en dat het feit dat de beroepscommissie aangeeft dat de ondersteuning tijdens het schooljaar 2025-2026 misschien niet steeds maximaal werd benut, niet kan doen besluiten tot de onwettigheid van de bestreden beslissing. Zij stelt dat verzoekers verwijzing naar artikel 19 van het decreet van 10 juli 2008 ‘houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid’ en de daarin vermelde “redelijke aanpassingen” al

evenmin tot die conclusie leidt: de schoolgemeenschap heeft zich immers naar best vermogen ingezet om rekening te houden met de situatie van verzoeker en heeft geoordeeld dat de belasting van de gevraagde aanvullende aanpassing werd gecompenseerd door het geheel van bestaande afdoende maatregelen.

Beoordeling

12. Artikel 115/6 van de Codex Secundair Onderwijs luidt als volgt:

“§ 1. [...]

§ 2. De school- en centrubesturen zijn bevoegd voor de regeling van het evaluatiestelsel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering:

1° de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten opleggen;

2° de maximumduur bepalen van schorsing van lessen wegens examens, andere evaluatieopdrachten of evaluatiegebonden activiteiten;

3° bepalen onder welke voorwaarden een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, kan worden uitgesteld;

4° het slagen voor een structuuronderdeel afhankelijk stellen van het behalen van externe certificering. Onder externe certificering wordt verstaan: het toekennen aan leerlingen, voor zover ze geslaagd zijn voor bepaalde programmaonderdelen, van studiebewijzen die buiten de onderwijsregelgeving vallen en gerelateerd zijn aan beroepsuitoefeningvoorwaarden. Bij een evaluatiebeslissing van de klassenraad geldt steeds een vermoeden van deskundigheid.

§ 3. De betrokken personen nemen het evaluatieresultaat in ontvangst op een in het school- of centrumreglement vastgelegde datum en wijze. Het school- of centrubestuur wijkt af van die datum voor individuele gevallen als de beslissing tot stand komt na uitstel of na beroep; in voorkomend geval stelt het school- of centrubestuur de betrokken personen schriftelijk in kennis van de voorziene ontvangstdatum. Bij het niet in ontvangst nemen door de betrokken personen wordt het evaluatieresultaat geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum.

§ 4. Als het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend, dan is de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs ertoe gehouden:

1° aan de betrokken personen een schriftelijke motivering te geven;

2° de betrokken personen schriftelijk te verwijzen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure doch enkel mits voorafgaandelijk overleg, vermeld in 3°, te hebben gepleegd;

3° met de betrokken personen te overleggen op hun vraag.

Het overleg, bedoeld in 3°, vindt plaats tussen de directeur of zijn afgevaardigde en de betrokken personen binnen een redelijke termijn nadat die laatsten het evaluatieresultaat in ontvangst hebben genomen. Die termijn

wordt in het school- of centrumreglement bepaald. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Het overleg kan ertoe leiden dat de directeur of zijn afgevaardigde beslist om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen. Nadat de klassenraad al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, beslist diezelfde klassenraad om het oorspronkelijk evaluatieresultaat te bevestigen of door een ander evaluatieresultaat te vervangen. De betrokken personen nemen de beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, dan wel de beslissing van de klassenraad die opnieuw is samengekomen in ontvangst. Bij het niet in ontvangst nemen op de voorziene datum door de betrokken personen wordt de beslissing geacht te zijn ontvangen.

§ 5. De school -en centrubesturen kennen de van rechtswege geldende studiebewijzen toe in uitvoering van de evaluatiebeslissingen van klassenraden of, in voorkomend geval, de beslissingen van beroepscommissies die worden genomen naar aanleiding van beroepen die door betrokken personen zijn ingediend.”

Uit verzoekers samenvatting van het middel (“en terwijl artikel 115/6 van de Codex Secundair Onderwijs en het materiële en formele motiveringsbeginsel vereisen dat de beroepscommissie haar beslissing afdoende motiveert”) en de navolgende benadrukking in vetjes in de aangehaalde tekst van artikel 115/6 van de Codex Secundair Onderwijs, leidt de Raad van State vooralsnog af dat verzoeker zich enkel op deze bepaling beroept in de mate dat ze in § 4, 1°, voorschrijft dat de school een schriftelijke motivering geeft wanneer het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend.

Het eerste middel wordt in die zin onderzocht.

13. Er zij vooreerst eraan herinnerd dat een beroepscommissie niet verplicht is om op alle grieven en opmerkingen afzonderlijk te reageren, maar dat het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen. Zoals de Raad het al in tal van arresten heeft geschreven, vereist het bestaan en de zin van een beroepsprocedure daarentegen wél dat de motivering er blijk van geeft dat de bezwaren van de leerling daadwerkelijk in overweging zijn genomen en in de nieuwe beoordeling zijn betrokken, dat de leerling begrijpt waarom die argumenten de beroepscommissie niet konden overtuigen en dat ten minste een uitdrukkelijke repliek volgt op de vragen die voor

de leerling blijkens zijn beroepsschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze terecht zijn gesteld, mogelijk tot een voor de leerling gunstiger resultaat leiden.

14. Verzoeker heeft een beroepsschrift op intern beroep ingediend van dertien pagina's. Daarin wordt, zo lijkt, minstens vijfmaal uitdrukkelijk gewezen op een nood aan digitale lesnotities:

“Slechthorend (bilateraal matig perspectief)

[...]

- Abstracte vakken (Wiskunde – Biologie – Chemie): uitleg tijdens het schrijven op het bord wordt niet verstaan, simultaan luisteren, liplezen en noteren is onmogelijk en het tempo van de klas is niet haalbaar zonder pre-teaching (digitale notities vooraf delen)

[...]

Energie

[...]

Digitale lesnotities vooraf zijn een redelijke aanpassing voor leerlingen met gehoorverlies. [Verzoeker] kreeg deze niet voor Wiskunde.

[...]

Bij het oudercontact op 28 april erkende de leerkracht dat noteren moeilijk was maar werd nog niet begrepen dat digitale lesnotities vooraf noodzakelijk zijn. Het vooraf delen van notities is geen onredelijke belasting voor een leerkracht en het weigeren van deze aanpassing kan als discriminatie beschouwd worden.

[...]

Stimulerend

[...]

De school moet een stimulerende leeromgeving bieden. Dit betekent:

[...]

- Digitale notities vooraf (pre-teaching)

[...]

Compenserend

[...]

Onderstaande aanpassingen zijn nochtans realistisch, financieel haalbaar en vormen geen onevenredige belasting voor de school of leerkracht.

- Digitale notities vooraf (pre-teaching)

[...]

De voornaamste redelijke aanpassing voor de compensatie van het gehoorverlies, is het vooraf delen van notities door de leerkracht. Dit is een absolute noodzaak bij een leerling met gehoorverlies en werd bijvoorbeeld voor het poolvak Wiskunde niet voorzien. Een leerling met gehoorverlies kan door de auditieve beperking niet tegelijkertijd naar de leerkracht luisteren en kijken om te kunnen liplezen, notities maken van wat op het bord geschreven wordt en de leerstof verwerken. Door vooraf te kunnen lezen waarover een les zal gaan (pre-teaching), zal een leerling met gehoorverlies beter in staat zijn om tijdens de les meer te verstaan en op momenten waarop hij de draad

kwijt is, opnieuw te kunnen inpikken. Zonder deze redelijke aanpassing kan de fysieke barrière niet gecompenseerd worden.

Ouders

[...]

De voornaamste redelijke aanpassing (digitale lesnotities vooraf) werd niet toegepast door de school.”

Deze verwijzing naar lesnotities gaat terug, zo lijkt, naar een vraag die de ouders van verzoeker tijdens het schooljaar meermaals hebben gesteld, niet alleen voor het vak wiskunde, maar ook meer algemeen. Meer nog, de verwerende partij geeft zelf aan dat “[h]et oudercontact van 25 juni 2025” – dus op het einde van het vorige schooljaar – “toekomstgericht [had] aangegeven: voor [verzoeker] is het daarom een noodzaak om te kunnen beschikken over een uitgewerkte cursus [...]”.

15.1. Verzoeker kan op het eerste gezicht worden bijgevalen in zijn argument dat de door hem ontwikkelde grief met betrekking tot het ontbreken van digitale lesnotities, indien ze door de beroepscommissie zou worden bijgevalen, mogelijk kon leiden tot een gunstiger deliberatieresultaat, al dan niet met vakantietaken, of tot bijkomende proeven.

Van een zorgvuldig handelende beroepscommissie mag *prima facie* worden verwacht dat zij in die omstandigheden begrijpt dat het gaat om een grief die zij niet onbeantwoord kan laten.

Samen met verzoeker moet evenwel worden vastgesteld, zo lijkt, dat de beroepscommissie zich over deze grief níét heeft uitgesproken en zij haar dus ook niet lijkt te hebben onderzocht.

15.2. Die vaststelling knelt *prima facie* des te meer nu de beroepscommissie heeft geoordeeld dat er, anders dan verzoeker aanvoerde, wél een handelingsplan werd opgesteld. Zij overweegt immers:

“Uit het dossier blijkt dat op het einde van het schooljaar 24-25 de school voorstelde om opnieuw VOKAN op te starten voor [verzoeker] bij het begin van de derde graad, wat geresulteerd heeft in een fysiek leersteunplan en

individuele ondersteuning doorheen schooljaar 25-26. De beroepscommissie verwerpt op basis hiervan het bezwaar dat er geen handelingsplan voorzien werd of de school niet in overleg zou gegaan zijn.”

Verzoeker legt een leersteunplan van VOKAN neer als stuk 19 van zijn bundel. De verwerende partij betwist niet dat dit het handelingsplan is waarvan de beroepscommissie spreekt, wel integendeel – zij legt datzelfde plan neer als stuk 5 van het administratief dossier.

Daargelaten de vraag of dat leersteunplan op zich voldoende is om te gelden als “het individueel begeleidingsplan dat het zorgbeleid van het College zelf voorschrijft” – wat verzoeker in een tweede middel betwist – is in dat leersteunplan, waaromtrent de beroepscommissie op het eerste gezicht stelt dat het de grondslag vormt voor de individuele ondersteuning van verzoeker doorheen het schooljaar, onder meer het volgende te lezen:

“Leervraag leerling:

[...]

- Uitgewerkte cursussen voorzien (zelf notities nemen wordt steeds moeilijker)
- Vermijden dat [verzoeker] afhankelijk is van notities van medeleerlingen of tijdrovende opnames.

Leervraag school/lkr

Leerkrachten ondersteunen bij het aanbieden van cursusmateriaal dat aangepast is aan de noden van [verzoeker]. Door toenemende gehoorproblemen zal zelfstandig alles noteren niet mogelijk blijven.

[...]

Plan van aanpak – Wat is er nodig om dit doel te bereiken?

[...]

Wat gaan we aanpakken in volgorde van prioriteit?

Vanuit deze behoefte [...]	Nemen we deze actie: [...]	Wie volgt op? [...]
1. planning en organisatie	Wekelijks opvolgen smartschoolplanner en resultaten met [verzoeker]	Vokan
2A. hulpmiddelen	Weekschema voorbereiden examen	Vokan
2B. hulpmiddelen	Ingevulde cursussen online of op papier	schoolteam

[...]”

Hieruit volgt, zo lijkt, dat het verschaffen van “ingevulde cursussen online of op papier” – wat de Raad van State vooralsnog begrijpt als “digitale lesnotities” – deel uitmaakt van het handelingsplan waarvan de beroepscommissie overweegt dat het is toegepast.

A fortiori in het licht daarvan mocht verzoeker *prima facie* van de beroepscommissie een antwoord verwachten op zijn grief over het ontbreken van dergelijke notities, temeer nu de verwerende partij ter terechtzitting bevestigt dat dit leersteunplan de remediëring omvat waartoe de school zich ten aanzien van verzoeker heeft geëngageerd.

16. In de nota met opmerkingen gaat de verwerende partij nader in op de naar haar oordeel afdoende aard van de geboden remediëring – zij het ook hier zonder de lesnotities ter sprake te brengen. Deze toelichting kan evenwel hoe dan ook een onvolkomen gemotiveerde beslissing niet *post factum* rechtzetten omdat niet blijkt dat wat eventueel zo aanvullend wordt geschreven ook aan de beroepscommissie als bevoegd orgaan is toe te schrijven. Overigens heeft een leerling hoe dan ook aanspraak op een beslissing van de beroepscommissie die hem doet begrijpen wat voor haar de deugdelijke grondslag ervan vormt, óók als ze voor hem ongunstig is.

17. Het eerste middel is in de aangegeven mate ernstig.

De Raad van State wijst erop dat uit de hierna uit te spreken schorsing, die steunt op de voorlopig vastgestelde schending van de formelemotiveringsplicht, niet volgt dat een nieuwe deliberatiebeslissing met dezelfde strekking is uitgesloten. Ze betekent wel dat het op de weg van de beroepscommissie ligt om een afdoend antwoord te bieden op de grieven van verzoeker.

B. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

18. In een derde middel voert verzoeker de schending aan van de materiëlemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker zet dit middel als volgt uiteen (een verwijzing naar een stuk is weggelaten):

“76. De bestreden beslissing sluit haar overwegingen af met de vaststelling dat ‘[verzoeker] ter zitting zelf ook aangeeft dat deze studierichting wellicht niet de optimale keuze voor hem was’, en zij herneemt dit in het eindadvies: ‘Ter zitting bleek [verzoeker] ons tot het inzicht te komen dat een heroriëntering naar de richting Sportwetenschappen voor hem een vlottere verdere schoolloopbaan kan garanderen, wat wij ook onderschrijven.’ De plaats en de herhaling van dit motief tonen dat de beroepscommissie er een determinerend gewicht aan heeft gehecht. Het is het motief dat de commissie toelaat om de tekorten niet als het gevolg van een niet-gecompenseerde beperking te zien, maar als de bevestiging van een verkeerde studiekeuze.

77. Verzoekende partijen betwisten formeel dat [verzoeker] die verklaring heeft afgelegd. [Verzoeker] is op zeventienjarige leeftijd, met een gehoorbeperking, gehoord door een commissie van vier volwassenen, onder wie de directeur van zijn eigen school. Dat hij op vragen over een mogelijke heroriëntering niet afwijzend heeft gereageerd, is iets anders dan dat hij zelf zou hebben aangegeven dat zijn richting niet de juiste was. Eerste verzoekster, die bij de zitting aanwezig was, heeft het tegendeel verklaard, namelijk dat [verzoeker] altijd graag naar het College is gegaan en zijn opleiding daar wil afronden. Van de hoorzitting werd geen verslag opgemaakt, geen proces-verbaal ondertekend en geen weergave aan verzoekende partijen voorgelegd. De beroepscommissie steunt haar determinerend motief dus op een verklaring waarvan het bestaan en de inhoud door niets in het dossier worden gestaafd en die door de betrokkenen wordt tegengesproken.

78. Een bestuur dat een beslissing met verstrekkende gevolgen voor een minderjarige steunt op wat die minderjarige mondeling zou hebben verklaard, moet minstens de zorgvuldigheid aan de dag leggen om die verklaring vast te leggen en aan de betrokkenen voor te leggen. Bij gebreke daaraan berust het motief niet op een deugdelijke feitelijke grondslag. Aangezien de overige motieven van de bestreden beslissing niet kunnen worden losgekoppeld van dit motief, treft de onwettigheid ervan de beslissing in haar geheel. De Raad van State kan niet in de plaats van de beroepscommissie beoordelen of zij zonder dit motief tot dezelfde beslissing zou zijn gekomen.

79. Dezelfde onzorgvuldigheid kenmerkt overigens de eerste fase van het beroep. De brief van 8 juli 2026 waarmee de directeur, die nadien als lid van de beroepscommissie over hetzelfde dossier heeft geoordeeld, de beslissing van de klassenraad bevestigde, betreft in zijn slotalinea’s een andere leerling en vermeldt een andere diagnose [...]. Verzoekende partijen leiden daaruit niet af dat de beroepscommissie onregelmatig was samengesteld. Zij leiden daaruit wel af dat de individuele situatie van hun zoon in de loop van de beroepsprocedure niet met de vereiste aandacht is bekeken.”

Beoordeling

19. De bestreden beslissing vermeldt onder meer:

“[Verzoeker] geeft ter zitting zelf ook aan dat deze studierichting wellicht niet de optimale keuze voor hem was.”

20. De verwerende partij kan op het eerste gezicht worden bijgevalen in haar standpunt dat het niet gaat om een determinerend motief van de bestreden beslissing.

Deze overweging wordt voorafgegaan en gevolgd door enerzijds de inschatting van de beroepscommissie dat de behaalde resultaten in lijn liggen met verzoekers schoolse voorgeschiedenis en anderzijds de bevinding dat het hoge abstractieniveau, het vereiste verwerkingstempo en de grote leerstofgehelen van verzoeker te veel vragen, zodat een bewuste heroriëntering is aangewezen.

Uit het geheel van motieven kan, zo lijkt, niet worden afgeleid dat de bevestiging die aan verzoeker wordt toegeschreven, het eindoordeel van de beroepscommissie heeft doen kantelen.

21. Overigens stelt de Raad van State vast dat de hiervoor aangehaalde overweging is opgenomen in de bestreden beslissing, dat die beslissing onderaan is ondertekend door de vier leden van de beroepscommissie en dat elke pagina van de beslissing bovendien door de vier commissieleden is geparafeerd.

In die omstandigheden moet vooralsnog worden aangenomen dat de leden van de beroepscommissie uitdrukkelijk bevestigen dat met de passage in kwestie op waarachtige wijze wordt weergegeven wat verzoeker tijdens de hoorzitting heeft gezegd.

Verzoeker beticht het stuk overigens niet van valsheid.

22. Noch de Codex Secundair Onderwijs, noch het besluit van de Vlaamse regering van 15 juli 2022 ‘over de organisatie van het secundair onderwijs, wat de leerlingen betreft, noch enig beginsel van behoorlijk bestuur lijkt de beroepscommissie de verplichting op te leggen om van het verloop van de hoorzitting een verslag of proces-verbaal op te stellen.

23. Tot slot is de Raad van State van oordeel dat uit het feit dat de directeur in zijn beslissing van 8 juli 2026 om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen in de laatste paragraaf – ná de eigenlijke inhoudelijke beoordeling en ná de mededeling van de beroepsmogelijkheden – verkeerdelijk de naam van een andere leerling vermeldt, *prima facie* niet kan worden besloten dat de beroepscommissie – aan wie een dergelijke misslag niet wordt verweten – verzoekers dossier niet met de vereiste zorgvuldigheid zou hebben onderzocht.

24. Het derde middel is niet ernstig.

VII. Conclusie

25. Er is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn, wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

VIII. Voorlopige maatregel

26. Verzoeker vraagt dat de Raad van State zou bevelen dat de verwerende partij de beroepscommissie binnen een korte, door de Raad te bepalen termijn opnieuw laat samenkomen om, na verzoeker en zijn ouders opnieuw te hebben gehoord en met inachtneming van het te vellen arrest, een nieuwe beslissing te nemen.

27. Zonder specifieke aanwijzingen in een andere richting, gaat de Raad van State ervan uit dat een school het recht van een leerling op een

vaststaande uitspraak respecteert en, zich schikkende naar het schorsings- of vernietigingsarrest, ten spoedigste de geschorste of de vernietigde beslissing zal (laten) heroverwegen. In de regel is er dan ook geen reden om een schoolbestuur uitdrukkelijk te bevelen om te doen wat het verondersteld mag worden te zullen doen, namelijk onverwijld na de kennisgeving van een schorsingsarrest opnieuw de beroepscommissie samenroepen om te beraadslagen over het eraan te geven gevolg en aldus de leerling zekerheid te geven over zijn studieresultaten.

De Raad van State ziet geen reden om er hier anders over te oordelen.

28. Het verzoek wordt afgewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de beroepscommissie van het College van het Eucharistisch Hart van 26 augustus 2026 waarbij aan XXXX een oriënteringsattest C wordt toegekend.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken op eenentwintig september tweeduizend zesentwintig,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Jim Deridder